

PROTOKÓŁ
z kontroli kompleksowej
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostródzie

Kontrola kompleksowa Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostródzie, ujęta w planie kontroli Warmińsko- Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie na 2023 r., została przeprowadzona w dniach od 28 czerwca do 6 lipca 2023 r. w trybie hybrydowym, tj. niektóre czynności kontrolne prowadzone były w sposób bezpośredni, czyli w siedzibie jednostki kontrolowanej, a pozostałe w tutejszym Urzędzie, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu faktycznego, a następnie dokonania oceny działalności jednostki kontrolowanej, a także sformułowania ewentualnych zaleceń pokontrolnych.

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko- Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, Oddziału Spraw Społecznych w delegaturze Urzędu w Elblągu, w składzie:

1. Katarzyna Żyłowska – główny specjalista, kierująca zespołem inspektorów,
2. Adriana Woźniak – główny specjalista,

na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko - Mazurskiego Nr FK-IV.0030.530.2023 z dnia 6 czerwca 2023 r.

Kontrolujący złożyli oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających ich wyłączenie z udziału w czynnościach kontrolnych.

dowód: akta kontroli poz. 1, 2.2, 2.3

W okresie objętym kontrolą funkcję dyrektora kontrolowanej jednostki pełniła: do 31 marca 2022 r. – pani Danuta Niemanowska, od 1 kwietnia 2022 r. – pani Anna Zgrzebska.

Wyjaśnień i informacji w zakresie prowadzonej kontroli udzielała dyrektor kontrolowanej jednostki pani Anna Zgrzebska, kierownik działu pracy socjalnej i integracji społecznej pani Marzena Skowrońska, – kierownik działu świadczeń pan Sławomir Pietrucha oraz pracownicy GOPS.

Zakres kontroli:

Realizacja ustawowych zadań samorządu gminnego z zakresu pomocy społecznej oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami.

Okres objęty kontrolą:

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2022 r. do 6 lipca 2023 r.

Akta przeprowadzonej kontroli dostępne są w systemie EZD pod nr sprawy PS-V.431.27.2023.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Wpis do rejestru kontroli:

Zespół inspektorów dokonał wpisu dotyczącego przeprowadzenia kontroli do książki kontroli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostródzie pod pozycją 25 (książka kontroli prowadzona od 2008 roku).

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o następujący stan prawny:

1. Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 z późn. zm.);
2. Ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775 z późn. zm.);
3. Ustawę z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r., poz. 2095 z późn. zm.);
4. Ustawę z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023 r., poz. 103 z późn. zm.);
5. Ustawę z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r., poz. 1329);
6. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. poz. 2285);
7. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U., poz. 936, ze zm.);
8. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U., poz. 1960 ze zm.);
9. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 kwietnia 2012 r. w sprawie specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny (Dz. U., poz. 486);
10. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U., poz. 1296);
11. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U., poz. 893);
12. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego (Dz. U. Nr 218, poz. 1439);
13. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 734 ze zm.);
14. Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie mieszkań chronionych (Dz. U. z 2023 r., poz. 75);
15. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2020, poz. 249);
16. Uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M. P. poz. 1007 ze zm.);
17. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 17 stycznia 2022 r. w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży (Dz. U., poz. 150);
18. Uchwała Nr 160 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 r. w sprawie programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” (M. P. poz. 1250 ze zm.),
19. Uchwała Nr 191 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 (M. P. poz. 10),
20. Orzecznictwa w sprawach dotyczących jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, zamieszczonych na stronach internetowych, w programie Legalis.

W protokole użyto następujących skrótów:

- **Ustawa, u.p.s., ustawa o pomocy społecznej**, co oznacza: ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 z późn. zm.),
- **Kpa , k.p.a., Kodeks postępowania administracyjnego**, co oznacza: ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.),
- **GOPS, Ośrodek, jednostka kontrolowana**, co oznacza: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostródzie przy ul. 11-Listopada 39, 14-100 Ostróda,
- **Rozporządzenie w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych**, co oznacza: rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U., poz. 936 ze zm.) lub rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. poz. 1960 ze zm.),
- **Rozporządzenie w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego**, co oznacza: Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. poz. 893),
- **Rozporządzenie w sprawie mieszkań chronionych**, co oznacza: rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie mieszkań chronionych (Dz. U. poz. 822),
- **Ustawa o samorządzie gminnym**, co oznacza: ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40),
- **ZUS**, co oznacza: Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
- **PFRON**, co oznacza: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- **poprzednia kontrola**, co oznacza: kontrolę kompleksową Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostródzie, przeprowadzoną przez zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w dniach: 12-15 marca 2018 r. w siedzibie jednostki kontrolowanej, tj. w Ostródzie przy ul. 11-Listopada 39,
- **system EZD**, co oznacza: system elektronicznego zarządzania dokumentacją, użytkowany w Warmińsko-Mazurskim Urzędzie Wojewódzkim w Olsztynie.

USTALENIA KONTROLI ORGANIZACJA REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 stycznia 2022 r. w Gminie Ostróda zadania z zakresu pomocy społecznej realizował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostródzie, będący jednostką organizacyjną Gminy Ostróda.

Ośrodek usytuowany jest w wolnostojącym, dwupiętrowym budynku, w którym mieści się również Zakład Obsługi Komunalnej. Budynek posiada bariery architektoniczne – nie ma windy ani platformy dla osób z niepełnosprawnościami. Zgodnie z pisemną informacją dyrektor GOPS w czerwcu b.r. złożył wniosek o dofinansowanie na zakup platformy schodowej ze środków PEFRON w ramach programu „Dostępna przestrzeń publiczna”

W związku z powyższym, jeżeli zaistnieje taka potrzeba, osoby z niepełnosprawnością mogą korzystać z dzwonka przy drzwiach wejściowych i wówczas pracownik socjalny wychodzi, aby je przyjąć. Warunki lokalowe Ośrodka oraz wyposażenie techniczne umożliwiają prawidłowe realizowanie zadań na poszczególnych stanowiskach pracy. Na parterze budynku znajdują się m.in. pomieszczenia pracowników socjalnych, sala narad, oraz kasa Ośrodka, na I piętrze pomieszczenia administracji. Ponadto jeden pracownik socjalny ma siedzibę w miejscowości Pietrzwałd w budynku Zespołu Przedszkolno-Szkolnego.

Pomieszczenia biurowe są w pełni umeblowane i wyposażone w niezbędny sprzęt komputerowy z dostępem do internetu i telefonu. Pracownicy socjalni podczas wykonywania swoich zadań na terenie gminy korzystają z samochodu służbowego. Ośrodek pracuje od poniedziałku do piątku w godzinach od 7⁰⁰ do 15⁰⁰.

dowód: akta kontroli poz.4.20

Cele, zadania i organizację działania Ośrodka określają:

- Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostródzie,
- Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostródzie,
- Zarządzenia Dyrektora GOPS w Ostródzie

dowód: akta kontroli poz. 4.9-4.10, 9.1

W toku kontroli ustalono, że Pani Anna Zgrzebska pełniąca funkcję Dyrektora GOPS posiadała upoważnienie Wójta Gminy Ostróda do wydawania decyzji w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej, należących do właściwości gminy. Ponadto upoważnienie do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej posiadali kierownicy działów: pracy socjalnej i integracji społecznej oraz świadczeń

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie dokumentów organizacyjnych.

dowód: akta kontroli poz.4.13, 4.19, 7.12

Kadra Ośrodka Pomocy Społecznej

Ustalono, że według stanu na dzień 28 czerwca 2023 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ostródzie zatrudnione były łącznie 24 osoby, w ramach 23,25 etatu na podstawie umowy o pracę.

Zadania z zakresu pomocy społecznej realizowało 13 osób, w ramach 12,5 etatu, tj.:

- dyrektor – 1 osoba/ 1 etat,
- główna księgowa – 1 osoba/ 1 etat,
- kierownik działu pracy socjalnej i integracji społecznej – 1 osoba/ 1 etat,
- starszy specjalista pracy socjalnej – 6 osób/ 6 etatów,
- pracownik socjalny – 2 osoby/ 2 etaty,
- kierownik działu świadczeń – 1 osoba/ 1 etat,
- referent działu świadczeń sekcji pomocy społecznej – 1 osoba/ 0,5 etatu,

Ponadto w okresie objętym kontrolą Ośrodek zatrudniał w ramach umowy zlecenia: radcę prawnego, psychologa dla uchodźców z Ukrainy, 2 asystentów rodziny, inspektora danych osobowych, oraz 2 opiekunki domowe.

por.: akta kontroli poz. 4.20

Kwalifikacje zawodowe pracowników realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej

Ustalono, że od daty poprzedniej kontroli kompleksowej¹, w jednostce kontrolowanej zaszły zmiany w zakresie zatrudnienia osób realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej. Stwierdzono, że według stanu na dzień kontroli zatrudniono 3 nowych pracowników (w tym kierownika działu świadczeń, starszego specjalistę pracy socjalnej i pracownika socjalnego) oraz 4 osobom zmieniono stanowisko pracy (z kierownika działu świadczeń na dyrektora, ze starszego specjalisty pracy socjalnej na kierownika działu pracy socjalnej i integracji społecznej, z pomocy administracyjnej na kierownika działu świadczeń, z inspektora na pracownika socjalnego).

---

¹ tj. po 15 marca 2018 r.

Na podstawie analizy okazanych w toku kontroli dokumentów potwierdzających kwalifikacje ww. pracowników, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ponadto, od poprzedniej kontroli nastąpiła zmiana na stanowisku dyrektora jednostki. Analiza dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje wykazała, że dyrektor jednostki spełniała wymagania kwalifikacyjne, dotyczące osób kierujących jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, określone w art. 122 ustawy o pomocy społecznej, tj. posiadała wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji w pomocy społecznej.

Kierownicy działów, starszy specjalista pracy socjalnej oraz pracownicy socjalni spełniali minimalne wymagania kwalifikacyjne określone przepisami ustawy o pomocy społecznej oraz rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

Opiekunki świadczące usługi opiekuńcze w środowisku w ramach umowy -zlecenia również spełniały minimalne wymagania kwalifikacyjne określone przepisami rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

dowód: akta kontroli poz.7.11, 9.2

W toku kontroli ustalono, że na podstawie art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej, pracownicy socjalni, którzy świadczyli pracę w rejonach opiekuńczych otrzymywali dodatek do wynagrodzenia w kwocie 400 zł miesięcznie. Ponadto, z zestawienia przedłożonego przez dyrektora Ośrodka wynika, że wysokość wynagrodzenia zasadniczego pracowników socjalnych nie jest niższa od kwoty płacy minimalnej obowiązującej od 1 stycznia 2023 r., tj. kwoty 3.490 zł brutto. Dodatek dla pracowników socjalnych nie był wliczany do wynagrodzenia zasadniczego

dowód: akta kontroli poz. 4.21

Dokształcanie i doskonalenie zawodowe kadry Ośrodka

W toku kontroli ustalono, że kadra GOPS, realizująca zadania z zakresu pomocy społecznej, w okresie kontrolowanym uczestniczyła w szkoleniach z zakresu pomocy społecznej, ponadto 2 pracowników dokształcało się, we własnym zakresie.

por.: akta kontroli poz. 4.21, 9.2

Wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych

Według stanu na dzień 28 czerwca 2023 r. w GOPS w Ostródzie zatrudniano 6 starszych specjalistów pracy socjalnej oraz 2 pracowników socjalnych – łącznie 8 osób w ramach 8 etatów realizowało zadania z zakresu pomocy społecznej. Na jeden etat pracownika socjalnego przypadało średnio 1963 mieszkańców. Do wyliczenia wskaźnika przyjęto: proporcjonalną liczbę ludności w stosunku 1 pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2.000 mieszkańców.

Wobec powyższego na dzień kontroli liczba pracowników socjalnych zatrudnionych w Ośrodku była zgodna z wymogiem art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej.

por.: akta kontroli poz. 4.20

REALIZACJA USTAWOWYCH ZADAŃ GMINY Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

W toku kontroli dokonano oceny realizacji przez GOPS w Ostródzie obowiązku przedkładania Radzie Gminy sprawozdania z działalności Ośrodka oraz wykazu potrzeb z zakresu pomocy społecznej, wynikającego z art. 110 ust. 9 u.p.s. oraz przedkładania, zgodnie z art. 16a u.p.s. oceny zasobów pomocy

społecznej. Zespołowi inspektorów okazano ww. dokumenty oraz potwierdzenie przedłożenia dokumentów Radzie Gminy.

Nieprawidłowości w powyższym zakresie nie stwierdzono.

Stan realizacji zadań określonych w ustawie o pomocy społecznej ustalono w toku kontroli na podstawie przedłożonej zespołowi inspektorów dokumentacji oraz w oparciu o sporządzone informacje, podpisane przez Dyrektora GOPS.

Zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym – art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej
Stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą GOPS w Ostródzie:

1. realizował zadania wynikające z art. 17 ust. 1 pkt: 1, 2, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19, 20,
2. częściowo realizował zadanie wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 3, 11;

W toku kontroli ustalono, że GOPS w Ostródzie w okresie objętym kontrolą, zadanie w zakresie udzielania schronienia realizował wyłącznie w formie zapewnienia miejsc w schronisku na terenie innej gminy, w ramach zawartych umów pomiędzy Gminą Ostróda reprezentowaną przez dyrektora GOPS a:

- Stowarzyszeniem Monar Schroniskiem dla Osób Bezdomnych Markot w Marwałdzie,
- Stowarzyszeniem na Rzecz Bezdomnych Dom Modlitwy „AGAPE” w Borowym Młynie,
- Stowarzyszeniem Pomocni Ludziom Rucewo im. Zenona Noconia z siedzibą w Rucewie.

dowód: akta kontroli poz. 4.14-4.16

Z przedłożonych przez kierownika GOPS informacji, wynika, że gmina nie udzielała schronienia w formie noclegowni i ogrzewalni.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy udzielanie schronienia (...) osobom tego pozbawionym, które następuje (...) przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi (art. 48 a ust. 1 u.p.s.). W związku z tym każda gmina musi je realizować. Ponadto zgodnie z art. 48 a ust. 4 tymczasowe schronienie może być również udzielone w formie ogrzewalni.(...).

Biorąc pod uwagę wskazany przez ustawodawcę zamknięty katalog form, poprzez które gmina udziela schronienia oraz ich wzajemne uzupełnianie się, każda gmina powinna realizować ww. zadanie poprzez zapewnianie miejsc w każdej ze wskazanych form, nie tylko w zakresie wynikającym z rozeznaczonych potrzeb występujących w danym momencie na terenie gminy, ale także biorąc pod uwagę potencjalne potrzeby, jakie mogą wystąpić w tym zakresie.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – Departament Pomocy i Integracji Społecznej wydało w kwietniu 2017 i 2018 roku *Wytyczne w zakresie pomocy osobom bezdomnym*, w których szczegółowo zostały poruszone zagadnienia dot. realizacji przez gminy zadania wynikającego z art. 17 ust. 1 pkt 3 u.p.s., w tym w zakresie zlecenia zadania, zawierania porozumień, umieszczania i finansowania pobytu osób w placówkach świadczących schronienie.

Gmina w celu realizacji zadania może sama utworzyć schronisko, ogrzewalnię i noclegownię, zlecić realizację zadania innym podmiotom (zgodnie z art. 25 u.p.s.), zawrzeć porozumienia administracyjno-prawne z innymi gminami, które prowadzą lub zlecają prowadzenie takich jednostek (zgodnie z art. 74 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym) lub też wykupić usługi (stosując ustawę o zamówieniach publicznych).

Brak realizacji zadania w formie zapewnienia miejsc w noclegowni skutkowało niezabezpieczeniem mieszkańców gminy pomocy i wsparcia w ww. formie.

Jednocześnie ustalono, że Rada Gminy Ostróda Uchwałą Nr XIX/156/2019 z dnia 20 grudnia 2019 roku ustaliła zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia będących schroniskami dla osób bezdomnych.

dowód: akta kontroli poz. 4.1

W toku kontroli ustalono, że GOPS w Ostródzie w okresie objętym kontrolą, zadanie w zakresie organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizował jedynie w formie usług opiekuńczych, świadczonych przez opiekunki zatrudnione w GOPS w ramach umowy zlecenie (2 osoby).

Ustalono, że usługami opiekuńczymi w latach 2022 – 2023 objęte były 2 osoby, natomiast w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, w okresie kontrolowanym do Ośrodka nie wpłynął żaden wniosek.

dowód: akta kontroli poz. 4.23

Rada Gminy Ostróda Uchwałą nr XV/85/11 z dnia 25 listopada 2011 r. ustaliła m. in. szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi i specjalistyczne usługi opiekuńcze, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwalniania od opłat, jak również trybu ich pobierania.

dowód: akta kontroli poz. 4.7

Stosownie do wymogu art. 50 ust. 6 u.p.s. *rada gminy określa w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.*

Wobec powyższego udzielono Dyrektorowi jednostki instruktażu w zakresie dokonania zmian w Uchwale Nr XV/85/11 z dnia 25 listopada 2011 r., zgodnie z obowiązującym przepisem ustawy o pomocy społecznej.

3. nie realizował zadań wynikających z art. 17 ust. 1 pkt: 7, 8, 9, 12 (GOPS nie stwierdził potrzeb i nie wpłynęły wnioski).

Ustalono, że Gmina Ostróda na dzień kontroli nie realizowała zadania w zakresie prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych. Zgodnie z pisemną informacją przedstawioną przez dyrektora Ośrodka: *w 2022 r. (...) Rada Gminy w Ostródzie w dniu 21 grudnia 2022 r. Uchwałą nr LXII/474/2022 wyraziła zgodę na zawarcie porozumienia pomiędzy Gminą Ostróda a Gminą Olsztynek w sprawie powierzenia zadania publicznego polegającego na objęciu mieszkańców Gminy Ostróda opieką i usługami świadczonymi w mieszkaniach chronionych. (...) Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynku poinformował, że nie może zawrzeć porozumienia z uwagi na zarzuty pokontrolne z 2022 r. dotyczące braku spełnienia minimalnego standardu powierzchni, pomieszczeń oraz wyposażenia.*

W dniu 5.06.2023 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostródzie zamieścił na stronie BIP zapytanie ofertowe na świadczenie usług w formie pobytu w mieszkaniu chronionym dla kobiet i/lub mężczyzn kierowanych przez Gminę Ostróda. Termin składania ofert 29.06.2023 r. w przypadku braku ofert GOPS Ostróda podejmie działania w zawarciu porozumienia z gminą która prowadzi i zapewnia miejsca w mieszkaniu chronionym na 1 rok. Ponadto po oddaniu przez Gminę Ostróda remontowanych mieszkań socjalnych Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostródzie będzie czynił starania o uzyskanie zwolnionego mieszkania socjalnego aby przekształcić lokal w mieszkanie chronione.

Brak realizacji zadania w formie prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych skutkowało niezabezpieczeniem mieszkańcom gminy pomocy i wsparcia w ww. formie.

Rada Gminy Ostróda Uchwałą Nr LXII/343/18 z dnia 21 czerwca 2018 r. ustaliła zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych.

dowód: akta kontroli poz. 4.23, 7.8-7.10

Pozostałe zadania własne gminy – art. 17 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej

Ustalono, że GOPS w Ostródzie:

1. realizował zadania wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 4 i 5;
2. częściowo realizował zadania, o których mowa w art. 17 ust. 2 pkt 3 (nie prowadził domów pomocy społecznej; na zlecenie Powiatu Ostródzkiego na terenie Gminy Ostróda funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej „Michała Archanioła w Szyldaku przeznaczony dla osób przewlekle psychicznie chorych kierowany przez Fundację Polskich Kawalerów Maltańskich w Warszawie; ponadto osoby zainteresowane, wymagające pomocy w takiej formie kierowane były do domów pomocy społecznej zgodnie z potrzebami);
3. nie realizował zadań, o których mowa w art. 17 ust. 2 pkt 1, 3 (GOPS nie stwierdził potrzeb i nie wpłynęły wnioski);

Zadania zlecone gminie – art. 18 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej

Ustalono, że Ośrodek:

1. realizował zadanie, o którym mowa w art. 18 ust. 1 pkt 5, 6;

Ustalono, że na zlecenie Gminy Polski Komitet Pomocy Społecznej prowadzi Środowiskowy Dom Samopomocy w Wygodzie.

Ustalono, że w całym okresie podlegającym kontroli Ośrodek realizował wieloletni rządowy program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. Gmina podjęła stosowne uchwały, w tym zakresie.

dowód: akta kontroli poz. 4.3-4.5, 4.6, 4.8

Na terenie Gminy, na dzień kontroli funkcjonuje 13 punktów dożywiania, w których dzieci mają zapewnione gorące posiłki. Poza tym dzieci z terenu Gminy Ostróda są dożywiane w 16 punktach poza terenem Gminy. W 2022 roku dożywianiem objętych zostało 241 osób, natomiast w 2023 r. (do dnia kontroli) – 192 osoby.

por.: akta kontroli poz. 4.23

2. nie realizował zadań, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 7, 8 (Ośrodek nie stwierdził potrzeb i nie wpłynęły wnioski)

**REALIZACJA JEDNOSTKOWYCH ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ
NA RZECZ MIESZKAŃCÓW GMINY OSTRÓDA**

W celu dokonania oceny prawidłowości postępowania w sprawach przyznania świadczeń z pomocy społecznej wynikających z realizacji przez Ośrodek zadań określonych w art. 17 i 18 ustawy o pomocy społecznej oraz prowadzenia związanej z tym dokumentacji, dokonano analizy losowo wybranych spraw, które dotyczyły osób otrzymujących pomoc.

dowód: akta kontroli poz. 9.3

W skontrolowanych sprawach, badaniem i analizą objęto:

1. rozpatrzenie sprawy w odniesieniu do przyjętego wniosku,
2. termin i sposób przeprowadzania rodzinnych wywiadów środowiskowych,
3. zgodność postępowania prowadzonego przez Ośrodek usług społecznych, gromadzenia materiału dowodowego oraz decyzji administracyjnych z przepisami ustawy o pomocy społecznej wraz z przepisami wykonawczymi, z Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu *Posiłek w szkole i w domu* na lata 2019-2023 ze zm., przepisami kodeksu postępowania administracyjnego w zakresie terminów administracyjnych, trybu załatwienia spraw oraz doręczenia decyzji,
4. realizację pracy socjalnej, w tym realizację kontraktów socjalnych.

Analiza dokumentacji dotyczącej przyznania pomocy w formie:

- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych (poz. 1, 5, 10, 12, 18);
  - przyznawania i wypłacania zasiłków celowych (poz. 6, 21);
  - przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (poz. 14, 15, 16);
  - przyznawania zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz posiłków z wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” (poz. 1, 7);
  - pomocy w formie gorącego posiłku w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w domu i w szkole” na lata 2019-2023 (poz. 11);
  - sprawienia pogrzebu (poz. 39-41);
  - pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (poz. 9, 13);
  - przyznawania i wypłacania zasiłków stałych oraz opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne (poz. 2, 3, 4, 23, 24);
  - wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki (poz. 31-38);
  - udzielenia pomocy obywatelom Ukrainy (poz. 17, 18, 19);
- wykazała zasadność przyznania pomocy w ww. formach. Realizacja świadczeń przebiegała prawidłowo. W dokumentacji ww. spraw nieprawidłowości nie stwierdzono.

W skontrolowanych sprawach dotyczących przyznania:

- schronienia (poz. 20, 22);
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych (poz. 27, 28), w tym w formie rodzinnego domu pomocy (poz. 29);
- świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w domu i w szkole” na lata 2019-2023 (poz. 23);
- pomocy w formie gorącego posiłku w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w domu i w szkole” na lata 2019-2023 (poz. 1, 8, 10, 11, 17, 19, 24);
- kierowania do środowiskowego domu samopomocy (poz. 26, 28);
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy (poz. 25, 30);

stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia opisane poniżej:

1) W 15 przypadkach (dotyczy 10 środowisk) realizacja decyzji administracyjnej przed odebraniem jej przez stronę

- dot. decyzji Nr GOPS.4623.1111.2022 z dnia 3 października 2022 r. w sprawie przyznania posiłków od dnia 26 września 2022 r.; odebranej przez stronę w dniu 5 października 2022 r. (poz. 1²)
- dot. decyzji Nr GOPS.4623.296.2023 z dnia 20 lutego 2023 r. w sprawie przyznania posiłków od dnia 1 lutego 2023 r., odebranej przez stronę w dniu 27 lutego 2023 r. (poz.1)
- dot. decyzji Nr GOPS.4623.1298.2022 z dnia 25 listopada 2022 r. w sprawie przyznania posiłków od dnia 2 listopada 2022 r.; odebranej przez stronę w dniu 22 grudnia 2022 r. (poz.8)
- dot. decyzji Nr GOPS.4623.174.2023 z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie przyznania posiłków dla dzieci w szkole od dnia 2 lutego 2023 r.; odebranej przez stronę w dniu 7 lutego 2023 r. (poz.8)
- dot. decyzji Nr GOPS.4623.325.2023 z dnia 23 lutego 2023 r. w sprawie przyznania posiłków od dnia 9 lutego 2023 r.; odebranej przez stronę w dniu 24 lutego 2023 r. (poz.10)
- dot. decyzji Nr GOPS.4623.171.2022 z dnia 10 stycznia 2022 r. w sprawie przyznania posiłków od dnia 3 stycznia 2022 r.; odebranej przez stronę w dniu 10 stycznia 2022 r. (poz.11)
- dot. decyzji Nr GOPS.4623.934.2022 z dnia 7 września 2022 r. w sprawie przyznania posiłków od dnia 12 września 2022 r.; odebranej przez stronę w dniu 13 września 2022 r. (poz.17)
- dot. decyzji Nr GOPS.4623.28.2023 z dnia 10 stycznia 2023 r. w sprawie przyznania posiłków od dnia 2 stycznia 2022 r.; odebranej przez stronę w dniu 23 stycznia 2023 r. (poz.17)
- dot. decyzji Nr GOPS.4623.1015.2022 z dnia 15 września 2022 r. w sprawie przyznania posiłków od dnia 12 września 2022 r.; odebranej przez stronę w dniu 12 października 2022 r.(poz.19)
- dot. decyzji Nr GOPS.4623.6.2023 z dnia 5 stycznia 2023 r. w sprawie przyznania posiłków od dnia 2 stycznia 2023 r.; odebranej przez stronę w dniu 13 stycznia 2023 r.(poz.19)
- dot. decyzji Nr GOPS.4622.628.2023 z dnia 19 czerwca 2023 r. w sprawie przyznania pomocy w formie tymczasowego schronienia w okresie od dnia 20 czerwca 2023 r.; odebranej przez stronę w dniu 23 czerwca 2023 r.(poz.20)
- dot. decyzji Nr GOPS.4618.1288.2022 z dnia 22 listopada 2022 r. w sprawie przyznania pomocy w formie zasiłku celowego na zakup żywności z programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 od dnia 1 listopada 2022 r.; odebranej przez stronę w dniu 22 grudnia 2022 r.(poz. 23)
- dot. decyzji Nr GOPS.4623.1037.2022 z dnia 13 września 2022 r. w sprawie przyznania posiłków od dnia 12 września 2022 r.; odebranej przez stronę w dniu 12 października 2022 r.(poz.24)
- dot. decyzji Nr GOPS.4623.164.2023 z dnia 3 stycznia 2023 r. w sprawie przyznania posiłków od dnia 2 stycznia 2023 r.; odebranej przez stronę w dniu 5 stycznia 2023 r. (poz.24)
- dot. decyzji nr GOPS.4627.916.2022 z dnia 31 sierpnia 2022 r. kierującej do środowiskowego domu samopomocy od dnia 1 września 2022 r.; odebranej przez stronę w dniu 9 września 2022 r. (poz. 26)
dowód: akta kontroli poz. 5.34, 6.1-6.2, 6.9-6.14, 6.15, 7.1-7.7, 8.3, 9.4 str. 1-4, 32, poz. 9.5

Zgodnie z art. 106 ust.1 u.p.s. *przyznanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej, którą - stosownie do art. 110 § 1 k.p.a. organ administracji publicznej (...) jest związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia, o ile ustawa nie stanowi inaczej.*

Skutkiem powyższej nieprawidłowości było korzystanie przez stronę ze świadczenia na podstawie nieprawomocnej decyzji.

---

² Pozycja 9.3 akt kontroli – wykaz świadczeniobiorców GOPS w Ostródzie, których akta poddano analizie zawiera 41 pozycji odnoszących się do poszczególnych świadczeniobiorców

2) W 12 przypadkach (dotyczy 8 środowisk) przyznanie świadczenia niepieniężnego z mocą wstecz

- dot. decyzji Nr GOPS.4623.1111.2022 z dnia 3 października 2022 r. w sprawie przyznania posiłków od dnia 26 września 2022 r. (poz. 1)
- dot. decyzji Nr GOPS.4623.296.2023 z dnia 20 lutego 2023 r. w sprawie przyznania posiłków od dnia 1 lutego 2023 r. (poz. 1)
- dot. decyzji Nr GOPS.4623.1298.2022 z dnia 25 listopada 2022 r. w sprawie przyznania posiłków od dnia 2 listopada 2022 r. (poz. 8)
- dot. decyzji Nr GOPS.4623.174.2023 z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie przyznania posiłków od dnia 2 lutego 2023 r. (poz. 8)
- dot. decyzji Nr GOPS.4623. 325.2023 z dnia 23 lutego 2023 r. w sprawie przyznania posiłków od dnia 9 lutego 2023 r. (poz. 10)
- dot. decyzji Nr GOPS.4623.171.2022 z dnia 10 stycznia 2022 r. w sprawie przyznania posiłków od dnia 3 stycznia 2022 r. (poz. 11)
- dot. decyzji Nr GOPS.4623.28.2023 z dnia 10 stycznia 2023 r. w sprawie przyznania posiłków od dnia 2 stycznia 2022 r. (poz. 17)
- dot. decyzji Nr GOPS.4623.1015.2022 z dnia 15 września 2022 r. w sprawie przyznania posiłków od dnia 12 września 2022 r. (poz. 19)
- dot. decyzji Nr GOPS.4623.6.2023 z dnia 5 stycznia 2023 r. w sprawie przyznania posiłków od dnia 2 stycznia 2023 r. (poz. 19)
- dot. decyzji Nr GOPS.4622.175.2022 z dnia 17 stycznia 2022 r. w sprawie przyznania pomocy w formie tymczasowego schronienia w okresie od dnia 1 stycznia 2022r. (poz. 22)
- dot. decyzji Nr GOPS.4623.1037.2022 z dnia 13 września 2022 r. w sprawie przyznania posiłków od dnia 12 września 2022 r. (poz. 24)
- dot. decyzji Nr GOPS.4623.164.2023 z dnia 3 stycznia 2023 r. w sprawie przyznania posiłków od dnia 2 stycznia 2023 r. (poz. 24)

dowód: akta kontroli poz. 5.34, 6.9-6.10, 6.13-6.14, 7.1-7.7, 9.4 str. 1-4, 32, 37-38, poz. 9.5

Zgodnie z art. 106 ust. 1 u.p.s. *przyznanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej, którą - stosownie do art. 110 § 1 k.p.a. organ administracji publicznej (...) jest związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia, o ile ustawa nie stanowi inaczej.*

Zgodnie z art. 106 ust. 3 u.p.s. *jedynie świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznaje się i wypłaca za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją.* Przywołane zdanie nie odnosi się do świadczeń niepieniężnych, które mogą być przyznawane jedynie na przyszłość, o ich przyznaniu decyduje aktualna sytuacja osoby uprawnionej, która ustalana jest w rodzinnym wywiadzie środowiskowym, przeprowadzonym przed wydaniem decyzji administracyjnej.

Uchybienie skutkowało świadczeniem pomocy bez decyzji administracyjnej.

W powyższym zakresie udzielono dyrektorowi instruktażu.

3) W 11 przypadkach (dotyczy 6 środowisk) przekazanie decyzji organowi niebędącemu stroną postępowania

- dot. decyzji nr GOPS.4622.628.2023 z dnia 19 czerwca 2023 r. przyznająca pomoc w formie tymczasowego schronienia (poz. 20)
- dot. decyzji nr GOPS.4626.670.2022 z dnia 20 maja 2022 r. kierująca do domu pomocy społecznej (poz. 25)

- dot. decyzji nr GOPS.4626.724.2022 z dnia 7 czerwca 2022 r. ustalająca odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej (poz. 25)
  - dot. decyzji nr GOPS.4626.584.2023 z dnia 25 maja 2023 r. zmieniająca wysokość odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej (poz. 25)
  - dot. decyzji nr GOPS.4627.1274.2022 z dnia 23 listopada 2022 r. kierującą do środowiskowego domu samopomocy (poz. 26)
  - dot. decyzji nr GOPS.4627.916.2022 z dnia 31 sierpnia 2022 r. kierującą do środowiskowego domu samopomocy (poz. 26)
  - dot. decyzji nr GOPS.4627.1340.2021 z dnia 30 grudnia 2021 r. kierująca do środowiskowego domu samopomocy (poz. 28)
  - dot. decyzji nr GOPS.4626.461.2022 z dnia 21 lutego 2022 r. zmieniającą odpłatność za pobyt w Rodzinnym Domu Pomocy w Samborowie (poz. 29)
  - dot. decyzji nr GOPS.4626.726.2022 z dnia 2 czerwca 2022 r. zmieniającą odpłatność za pobyt w Rodzinnym Domu Pomocy w Samborowie (poz. 29)
  - dot. decyzji nr GOPS.4626.319.2023 z dnia 28 lutego 2023 r. kierująca do domu pomocy społecznej (poz. 30)
  - dot. decyzji nr GOPS.4626.320.2023 z dnia 28 lutego 2023 r. ustalająca odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej (poz. 30)
- dowód: akta kontroli poz. 5.9, 5.17, 5.26-5.28, 6.1-6.4, 6.6-6.7, 6.15-6.16, 9.6-9.7, 9.9-9.11

Adresatem powyższych decyzji jest strona postępowania oraz: dom pomocy społecznej, powiatowe centrum pomocy rodzinie, rodzinny dom pomocy, środowiskowy dom samopomocy oraz schronisko dla osób bezdomnych, które nie są stroną decyzji.

Zgodnie z art. 102 ust. 1 u.p.s. *świadczenia z pomocy społecznej są udzielane na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.*

Zgodnie z art. 28 k.p.a. *stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek.*

Ponadto art. 109 § 1 k.p.a. stanowi, iż *decyzję doręcza się stronom postępowania.*

Wobec powyższego dom pomocy społecznej, powiatowe centrum pomocy rodzinie, rodzinny dom pomocy, środowiskowy dom samopomocy, schronisko dla osób bezdomnych nie jest stroną w wyżej wymienionych postępowaniach.

Na dzień kontroli nie stwierdzono skutku nieprawidłowości.

4) W 4 przypadkach (dotyczy 3 środowisk) niezastosowanie przepisów art. 106 ust. 3b oraz art. 106 ust. 5 ups w sytuacji zmiany sytuacji dochodowej strony korzystającej ze świadczenia niepieniężnego

- dot. postępowania zakończonego decyzją nr GOPS.4625.495.2023 z dnia 28 kwietnia 2023 r. zmieniającą decyzję nr GOPS.4625.315..2023 z dnia 27 lutego 2023 r. przyznającą usługi opiekuńcze (...) w okresie od 1 marca 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. w wymiarze 3h dziennie oraz zwalniającą stronę całkowicie z ponoszenia opłat za usługi, w ten sposób, że od 1 kwietnia 2023 r. odpłatność za usługi wynosi 24,00 zł za każdą godzinę usług oraz zwalnia się stronę częściowo z ponoszenia opłat do 50% pełnej odpłatności (poz. 27)

W dniu 26 kwietnia 2023 r. pracownik ośrodka przyjął oświadczenie od strony o treści: *wyrażam zgodę na zmianę decyzji dot. odpłatności za usługi opiekuńcze oraz proszę o częściowe zwolnienie z odpłatności za wykonywane usługi opiekuńcze z wysokości 100% wartości 1 godziny usług na wysokość 50% z powodu trudnej sytuacji materialnej.*

Ośrodek nie wszczął postępowania administracyjnego z urzędu w związku ze zmianą dochodu strony. Decyzja została zmieniona na podstawie art. 155 k.p.a.

- dot. postępowania zakończonego decyzją nr GOPS.4625.492.2023 z dnia 28 kwietnia 2023 r. zmieniającą decyzję nr GOPS.4625.3.2023 z dnia 2 stycznia 2023 r. przyznającą usługi opiekuńcze (...) w okresie od 2 stycznia 2023 r. do 30 czerwca 2023 r. w wymiarze 1h dziennie z ustaloną odpłatnością w wysokości 8,40 zł za każdą godzinę usług, w ten sposób, że od 1 kwietnia 2023 r. odpłatność za każdą godzinę świadczonych usług wynosi 14,00 zł (poz. 28)

W dniu 26 kwietnia 2023 r. pracownik Ośrodka przyjął oświadczenie strony o treści: *wyrażam zgodę na zmianę decyzji przyznającej pomoc w formie usług opiekuńczych w części dotyczącej odpłatności za 1 godzinę od 1.04.2023r., w związku ze zmianą mojego świadczenia z ZUS-u.*

Ośrodek nie wszczął postępowania administracyjnego z urzędu w związku ze zmianą dochodu strony. Decyzja została zmieniona na podstawie art. 155 k.p.a.

- dot. postępowania zakończonego decyzją nr GOPS.4626.461.2022 z dnia 21 lutego 2022 r. zmieniającą za zgodą strony od dnia 1 lutego 2022 r. decyzję nr GOPS.4626.645.2021 z dnia 2 lipca 2021 r. kierującą stroną do Rodzinnego Domu Pomocy w Samborowie na pobyt stały, w ten sposób, że ww. od 1 lutego 2022 r. strona wnosi opłatę w wysokości 1850,14zł miesięcznie (poz. 29)

W dniu 18 lutego 2022 r. pracownik Ośrodka przyjął oświadczenie strony o treści: *wyrażam zgodę na zmianę od 1.02.22r. decyzji ustalającej odpłatność za pobyt w rodzinnym domu pomocy – w zw. ze zmianą wysokości świadczeń ZUS od stycznia 2022r.*

Ośrodek nie wszczął postępowania administracyjnego z urzędu w związku ze zmianą dochodu strony. Decyzja została zmieniona na podstawie art. 155 k.p.a.

- dot. postępowania zakończonego decyzją nr GOPS.4626.726.2022 z dnia 2 czerwca 2022 r. zmieniającą za zgodą strony od dnia 1 kwietnia 2022 r. decyzję nr GOPS.4626.645.2021 z dnia 2 lipca 2021 r. kierującą stroną do Rodzinnego Domu Pomocy w Samborowie na pobyt stały, ostatnio zmienioną decyzją zm. 1/2022 nr GOPS.4626.461.2022 z dnia 21 lutego 2022r. w ten sposób, że ww. od 1 kwietnia 2022 r. strona wnosi opłatę w wysokości 1958,67zł miesięcznie (poz. 29)

W dniu 13 kwietnia 2022 r. pracownik Ośrodka przyjął oświadczenie strony o treści: *wyrażam zgodę na zmianę od 1.04.22r. decyzji ustalającej odpłatność za pobyt w rodzinnym domu pomocy – w zw. ze zmianą wysokości świadczeń ZUS od marca 2022r.*

Ośrodek nie wszczął postępowania administracyjnego z urzędu w związku ze zmianą dochodu strony. Decyzja została zmieniona na podstawie art. 155 k.p.a.

dowód: akta kontroli poz. 5.30-5.33, 9.8-9.10

Zgodnie z art. 106 ust 3b u.p.s. *zmiana dochodu osoby samotnie gospodarującej lub rodziny w okresie ponoszenia odpłatności za świadczenie niepieniężne nie wpływa na wysokość tej odpłatności, jeżeli kwota zmiany nie przekroczyła 10% odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. Ponadto, zgodnie z zapisem ust. 5 ww. art. decyzję administracyjną zmienia się lub uchyla na niekorzyść strony bez jej zgody w przypadku zmiany przepisów prawa, zmiany sytuacji dochodowej lub osobistej strony (...)*

Przedstawiony w treści art. 106 ust. 5 u.p.s. katalog przesłanek uzasadniających zmianę lub uchylenie decyzji ma charakter zamknięty. W przypadku wystąpienia jednej z wymienionych okoliczności, organ administracji publicznej jest zobowiązany do uruchomienia przewidzianego prawem postępowania i podjęcia stosownej decyzji.

Na dzień kontroli nie stwierdzono skutków nieprawidłowości.

5) W 2 przypadkach (dotyczy 1 środowiska) dochód strony ustalono niezgodnie z art. 8 ust. 3 u.p.s.

- dot. postępowania zakończonego decyzją nr GOPS.4627.916.2022 z dnia 31 sierpnia 2022 r. kierującą do środowiskowego domu samopomocy w okresie od 1 września 2022 r. do 30 listopada 2022 r. (poz. 26)

Ustalono, że w dniu 26 sierpnia 2022 r. do Ośrodka wpłynął wniosek strony o skierowanie do śds. W drodze wywiadu środowiskowego, przeprowadzonego w dniu 31 sierpnia 2022 r. pracownik socjalny ustalił, że źródłem utrzymania strony była renta socjalna z ZUS oraz dodatek pielęgnacyjny. Stwierdzono, że w dokumentacji dołączonej do wywiadu brak było dowodu otrzymania ww. świadczeń w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku, tj. w lipcu 2022 r.

- dot. postępowania zakończonego decyzją nr GOPS.4627.1274.2022 z dnia 23 listopada 2022 r. kierującą do środowiskowego domu samopomocy w okresie od 1 grudnia 2022 r. do 30 listopada 2024 r. (poz. 26)

Ustalono, że w dniu 3 listopada 2022 r. do Ośrodka wpłynął wniosek strony o dalsze skierowanie do śds. W drodze wywiadu środowiskowego, przeprowadzonego w dniu 17 listopada 2022 r. pracownik socjalny ustalił, że źródłem utrzymania strony była renta socjalna z ZUS oraz dodatek pielęgnacyjny. Stwierdzono, że w dokumentacji dołączonej do wywiadu brak było dowodu otrzymania ww. świadczeń w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku, tj. w październiku 2022 r.,

dowód: akta kontroli 6.15-6.16, 9.7

Stosownie do art. 107 ust. 5b pkt 10 u.p.s., sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby lub rodziny ustala się na podstawie (...) dowodu otrzymania renty, emerytury, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, emerytury pomostowej, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, uposażenia w stanie spoczynku, renty strukturalnej oraz renty socjalnej.

W myśl art. 8 ust. 3 u.p.s. za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony (...).

Zgodnie z art. 105 ust. 3 u.p.s. Kierownik ośrodka pomocy społecznej, (...) lub pracownik socjalny mogą wystąpić, drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, do jednostki organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o udostępnienie informacji, (...) w celu weryfikacji prawa do świadczeń z pomocy społecznej.

Na dzień kontroli nie stwierdzono skutków powyższej nieprawidłowości.

6) W 8 przypadkach (dotyczy 3 środowisk) w dokumentach sprawy brak oświadczenia strony pod odpowiedzialnością karną

- dot. postępowania zakończonego decyzją nr GOPS.4627.916.2022 z dnia 31 sierpnia 2022 r. kierującą do środowiskowego domu samopomocy w okresie od 1 września 2022 r. do 30 listopada 2022 r. (poz. 26)

- dot. postępowania zakończonego decyzją nr GOPS.4627.1274.2022 z dnia 23 listopada 2022 r. kierującą do środowiskowego domu samopomocy w okresie od 1 grudnia 2022 r. do 30 listopada 2024 r. (poz. 26)

Do ww. postępowań (opisanych w pkt. 5) protokołu) nie dołączono oświadczenia strony pod odpowiedzialnością karną dotyczącą jej sytuacji dochodowej w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku.

- dot. postępowania zakończonego decyzją nr GOPS.4625.315..2023 z dnia 27 lutego 2023 r. przyznającą usługi opiekuńcze (poz. 27)

- Ustalono, że w dniu 16 lutego 2023 r. do Ośrodka wpłynął wniosek strony o objęcie pomocą formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania oraz zwolnienie z odpłatności za usługi. W drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego, przeprowadzonego w dniu 16 lutego 2023 r. pracownik socjalny ustalił, że źródłem utrzymania strony były świadczenia z ZUS. Stwierdzono, że w dokumentacji dołączonej do wywiadu brak było oświadczenia strony pod odpowiedzialnością karną dotyczącą jej sytuacji dochodowej w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku.
- dot. postępowania zakończonego decyzją nr GOPS.4627.1340.2021 z dnia 30 grudnia 2021 r. kierująca do środowiskowego domu samopomocy w okresie od 3 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. (poz. 28)
Ustalono, że w dniu 10 grudnia 2021 r. do Ośrodka wpłynął wniosek strony o dalsze skierowanie do śds. W drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego, przeprowadzonego w dniu 29 grudnia 2021 r. pracownik socjalny ustalił, że źródłem utrzymania strony było świadczenie z ZUS oraz zasiłek pielęgnacyjny. Stwierdzono, że w dokumentacji dołączonej do wywiadu brak było oświadczenia strony pod odpowiedzialnością karną dotyczącą jej sytuacji dochodowej w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku.
  - dot. weryfikacji sytuacji rodzinnej, bytowej i dochodowej strony dokonanej w celu dalszego objęcia pomocą w formie kierowania do śds (poz. 28)
W drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego, przeprowadzonego w dniu 22 czerwca 2022r. pracownik socjalny ustalił, że źródłem utrzymania strony było świadczenie z ZUS oraz zasiłek pielęgnacyjny. Stwierdzono, że w dokumentacji dołączonej do wywiadu brak było oświadczenia strony pod odpowiedzialnością karną dotyczącą jej sytuacji dochodowej w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku.
  - dot. postępowania zakończonego decyzją nr GOPS.4625.1017.2022 z dnia 13 września 2022 r. przyznającą usługi opiekuńcze w okresie od 13 września 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. (poz. 28)
Ustalono, że w dniu 13 września 2022 r. do Ośrodka wpłynął wniosek strony o o objęcie pomocą formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. W drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego, przeprowadzonego w dniu 13 września 2022 r. pracownik socjalny ustalił, że źródłem utrzymania strony było świadczenie z ZUS oraz zasiłek pielęgnacyjny. Stwierdzono, że w dokumentacji dołączonej do wywiadu brak było oświadczenia strony pod odpowiedzialnością karną dotyczącą jej sytuacji dochodowej w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku.
  - dot. postępowania zakończonego decyzją nr GOPS.4625.3.2023 z dnia 2 stycznia 2023 r. przyznającą usługi opiekuńcze w okresie od 2 stycznia 2023 r. do 30 czerwca 2023 r. (poz. 28)
Ustalono, że w dniu 29 grudnia 2022 r. do Ośrodka wpłynął wniosek strony o dalsze objęcie pomocą formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. W drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego, przeprowadzonego w dniu 30 grudnia 2022 r. pracownik socjalny ustalił, że źródłem utrzymania strony było świadczenie z ZUS oraz zasiłek pielęgnacyjny. Stwierdzono, że w dokumentacji dołączonej do wywiadu brak było oświadczenia strony pod odpowiedzialnością karną dotyczącą jej sytuacji dochodowej w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku.
  - dot. postępowania zakończonego decyzją nr GOPS.4625.492.2023 z dnia 28 kwietnia 2023 r. zmieniającą decyzję nr GOPS.4625.3.2023 z dnia 2 stycznia 2023 r. przyznającą usługi opiekuńcze (...) w okresie od 2 stycznia 2023 r. do 30 czerwca 2023 r. w wymiarze 1h dziennie z ustaloną odpłatnością w wysokości 8,40 zł za każdą godzinę usług, w ten sposób, że od 1 kwietnia 2023 r. odpłatność za każdą godzinę świadczonych usług wynosi 14,00 zł (poz. 28)
Ustalono, że w dniu 26 kwietnia 2023 r. do Ośrodka wpłynął wniosek strony o zmianę decyzji przyznającej usługi opiekuńcze w związku ze zmianą sytuacji dochodowej. W drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego, przeprowadzonego w dniu 26 kwietnia 2023 r. pracownik socjalny

ustalił, że źródłem utrzymania strony było świadczenie z ZUS oraz zasiłek pielęgnacyjny. Stwierdzono, że w dokumentacji dołączonej do wywiadu brak było oświadczenia strony pod odpowiedzialnością karną dotyczącą jej sytuacji dochodowej w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku.

dowód: akta kontroli 6.15-6.16, 9.7-9.9

Zgodnie z art. 107 ust. 5b-d u.p.s. sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby lub rodziny ustala się na podstawie zaświadczeń albo oświadczeń o wysokości posiadanych dochodów, decyzji innych organów przyznających świadczenia pieniężne.

Na dzień kontroli nie stwierdzono skutków powyższej nieprawidłowości.

Ponadto zespół inspektorów udzielił kierownikowi GOPS instruktażu w zakresie:

- niewpisywania w orzekaniu decyzji przyznających pomoc w formie zasiłku stałego informacji o treści: *Osoba pobierająca zasiłek stały zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy z dnia 27.08.2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2021r. poz. 1285 ze zm.) – podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu (składka jest opłacana przez ośrodek pomocy społecznej), jeżeli nie podlega temu ubezpieczeniu z innego tytułu. Zgodnie z Pana/i oświadczeniem nie podlega Pan/i ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu wobec powyższego Ośrodek opłaca składkę zdrowotną od (...) ³- powyższą informację można ewentualnie umieścić w treści uzasadnienia,*
- rzetelnego uzupełnienia druków wywiadów środowiskowych przez pracowników socjalnych, tj. wypełniania wszystkich punktów druku,
- spójności pomiędzy uzasadnieniem decyzji oraz oceną sporządzaną w wywiadzie środowiskowym.

Praca socjalna

Na podstawie informacji sporządzonej przez dyrektora jednostki na temat realizacji obowiązkowego zadania własnego gminy, wynikającego z art. 17 ust. 1 pkt 10 u.p.s., ustalono, że wsparcia w formie pracy socjalnej, GOPS w Ostródzie, w 2022 r. udzielił 564 rodzinom/ 1218 osobom, natomiast w roku 2023, do daty kontroli – 198 rodzinom/ 396 osobom.

Działania podejmowane przez pracowników socjalnych Ośrodka w ramach pracy socjalnej zostały opisane i dołączone do akt kontroli.

dowód: akta kontroli poz. 4.23 s. 3-5

W oparciu o analizę sporządzonych rodzinnych wywiadów środowiskowych stwierdzono, że zadanie realizowane było rzetelnie, a sprawy klientów Ośrodka rozpatrywane były starannie i merytorycznie.

Skargi

Zespół inspektorów ustalił, że w okresie objętym kontrolą do GOPS w Ostródzie nie wpłynęła żadna skarga. Rejestr skarg i wniosków założono w dniu 4 listopada 2013 r, nie zawierał żadnych wpisów.

Na tym ustalenia kontroli zakończono.

---

³ Objęcie klienta zasiłkiem stałym i ubezpieczeniem zdrowotnym wynika z mocy ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2019 roku poz. 1373 ze zm.), a nie z ustawy o pomocy społecznej. Czynności dotyczące ubezpieczenia zdrowotnego mają charakter materialno – techniczny, zatem nie powinny mieć rozstrzygnięcia w decyzji. Składka ta bowiem nie ma charakteru niepieniężnego świadczenia z pomocy społecznej, o który mowa w art. 36 pkt 2 lit c ustawy o pomocy społecznej.

Wstępne wyniki i wnioski z kontroli zespół inspektorów przedstawił kierownikowi jednostki – Pani Annie Zgrzebskiej, oraz pracownikom w dniu zakończenia kontroli.

Protokół sporządzono w formie elektronicznej i przekazano jednostce z wykorzystaniem narzędzi informatycznych.

Na podstawie § 17 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. poz. 2285) kierownik kontrolowanej jednostki może odmówić podpisania protokołu, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych.

Zgodnie z § 17 ust. 3 i ust. 4 ww. rozporządzenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia składa się na piśmie do dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń (§ 17 ust. 5 ww. rozporządzenia), termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora Wydziału Polityki Społecznej wobec zastrzeżeń.

Jednostka kontrolowana	Zespół inspektorów
Dyrektor	Główny specjalista
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	Katarzyna Żyłowska
w Ostródzie	
Anna Zgrzebska	Główny specjalista
	Adriana Woźniak

Ostróda, dnia *(data zgodnie ze znacznikiem czasu)*